

Deelnota
Gemeentelijk stadsbeeld
ROSARIUM E.O.

Gemeente Venlo
maart 1996

Inhoud

	blz.
1. Ontwikkelingsgeschiedenis	3
2. Geomorfologie	3
3. Wegenpatroon en ruimtelijke structuur	3
4. Beeld	3
5. Waardering en motivering	4
6. Conclusie	4

1. Ontwikkelingsgeschiedenis

Het stadsbeeld Rosarium e.o. bevindt zich in de noord-oost hoek van de binnenstad op een gedeelte waar vóór 1867 vesting-werken lagen. Zie afbeelding A. Na de ontmanteling van de vesting kwam het gebied ter beschikking aan de Huzaren. Deze namen het gebied onder meer in gebruik als exercitieterrein met daarop een zwemkom en een paardenwed.

In 1913 vertrokken de huzaren en kwam het gebied beschikbaar als woongebied.

Het te beschermen gebied is aangegeven op afbeelding C.

2. Geomorfologie

Van de oorspronkelijke drassige terreingesteldheid is niets meer waarneembaar.

3. Wegenpatroon en ruimtelijke structuur

Het wegenpatroon en de ruimtelijke structuur zijn van het begin van deze eeuw. In tegenstelling tot het zuiver gesloten bouwblok van de binnenstad zijn er op hoeken openingen in het bouwblok (openingenvindenzichsteedsinde minder belangrijke straten, zie afbeelding C).

In afwijking van het blokkenplan van Van Gendt (1873) (zie afbeelding B) is in 1916 het plan Schaap (directeur gemeentewerken Arnhem) ontwikkeld op basis van de ideeën van Camillo Sitte (1843-1903) (zie afbeelding D). Deze ideeën vormden een reactie op de strakke rooilijnen stedenbouw uit de 19e eeuw en bestond uit de toepassing van wisselende rooilijnen (zie afbeelding J), onderbrekingen in lange straten (zie afbeelding J), bijzondere bebouwing (zie afbeelding G), de toepassing van openbaar groen en tuinen (zie afbeelding F) en oudere monumenten in het straatbeeld (zie afbeeldingen E, F, G, H). Er zijn overeenkomsten met gebieden met tuindorpinvloed (Blariacumplein, Dr. Poelsplein) doch de bebouwing is stedelijker (met name hoger) en gevarieerder.

4. Beeld

Bij het Rosarium e.o. bestaat de bebouwing vrijwel uit individuele woningen, totstandgekomen door verschillende opdrachtgevers (particulieren) met verschillende architecten. De samenhang in de architectuur wordt gevonden door de toepassing van zelfde materialen (met name het gebruik van bakstenen, dakpannen en gestraalde betonelementen) in eenzelfde expressie (menging van de Amsterdamse School en "de Stijl").

Bij het laatste is bijvoorbeeld de architectuur van Jules Kayser toonaangevend in deze buurt (zie afbeelding G). Voor het vinden van een gedetailleerde beschrijving van monumenten en beeldbepalende elementen wordt verwezen naar het M.I.P.-rapport onder de nummers 4/3, 6/31-36, 7/3-36, 8/3-35, 9/2-18.

5. Waardering en motivering

Cultuurhistorisch is de situering van belang als uitleg van de ideeën van Camillo Sitte i.c. dat onder andere gebruik is gemaakt van de kwaliteit en betekenis van bestaande gebouwen (Martinuskerk, Minderbroederskerk en in het verleden het Arsenaalgebouw). Ook de symmetrische aansluiting van Wilhelminastraat en Julianastraat op het aan de Goltziusstraat gelegen museum, speelt in op het voorgaande. De architectuur is cultuurhistorisch van belang als voorbeeld van de ontwikkeling van de individuele stadswoning en de veelheid en bijzonderheid aan architectonische expressie. De historie is van minder belang in vergelijking met bijvoorbeeld het Wilhelminapark.

De omgeving is nog behoorlijk gaaf. Door oorlogshandelingen is bepaalde aansluitende architectuur verdwenen (bijvoorbeeld aan de Keulse Poort) of vernieuwd (bijvoorbeeld de Martinuskerk).

De hoofdvorm van het gebied is sterk gewijzigd door de vernietiging van het Arsenaalgebouw en het gewijzigde, nu gekromde, verloop van de Nassaustraat. Ook het naar voren plaatsen van de school aan het Rosarium heeft afbreuk gedaan aan de hoofdopzet van het plan.

De detaillering van het gebied is nog redelijk gaaf doordat het oorspronkelijk materiaalgebruik nog redelijk intact is.

De totaalopzet van het plan in relatie met bestaande monumenten is uniek voor Venlo. De architectuur is redelijk uniek, ook in relatie tot het grote aantal, voor die tijd, vernieuwende voorbeelden.

De historie van het plan als woongebied is minder uniek omdat dit op meer plaatsen in Venlo voorkwam.

Cultuurhistorie	Gaafheid	Zeldzaamheid
+-----+situering	+-----+omgeving	+-----+situering
+--+-- architectuur	+--+-- hoofdvorm	+--+-- architectuur
+--+-- historie	+--+-- detaillering	+--+-- historie
+-----+	+-----+	+-----+

Waardering:

+-----+ laag
+--+--| redelijk
+--+--| hoog
+-----+

6. Conclusie